

Poutník

Časopis Brněnských Unitářů

4/99-19-VI

POUTNÍK

časopis brněnských unitářů pro vnitřní potřebu

číslo 4/99 - 19 - VI



1. Vstříc podzimu (báseň z čas.Něm.unitářů)..... 1
2. Blahopřání a vzpomínka..... 2
3. Byl T.G.M. unitář?..... 3
4. B.Houser: Sto řádek pro starou hrušku (báseň)..... 5
5. M.Mikota: Pozdrav z Maďarska (Z ICUU)..... 9
6. J.Plotěná: Kacíři a bouřliváci v našem středověku... 11
7. Modlitba (zasláno)..... 14
8. Meditace (Úvaha skoro biblická)..... 15
9. Ch.Džibrán: Písek a pěna (Recenze Dr.B.Merhaut)..... 17
10. Čtenáři nám piší: J.Krpejš,Plzeň o proslovu
Erazima Koháka: Co zbývá z Masarykova odkazu?.19
11. Masarykova společnost po prázdninách..... 20
12. 50.výročí založení Spol.BRATRÍ ČAPKŮ..... 21

Toto číslo vyšlo koncem srpna 1999

Každý necht' kráčí C E S T O U

od věků mu danou a jestli se setkáme na cestách,
podejme si ruce a různosti nechme stranou,
vždyť jediný cíl je nám od kořenů dán.

Rev. Jarmila Plotěná



Redakce: Rev.J.Plotěná, Dr.B.Houser, Rev.M.Mikota
Grafická úprava a ilustrace obálky: Rev. J. Plotěná

1

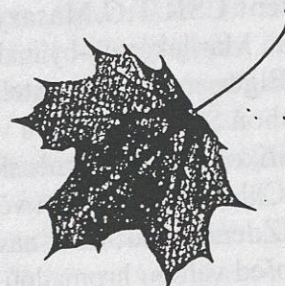
V STŘÍC PODZIMU

Měkce věje podzim
léto už je pryč.
Zlatožluté listy
chvějí se v modrém vzduchu
podél šedé silnice.

Dítě tu stojí
v jasné sluneční záři
a roztaženýma rukama
zadržuje tančící listy.

Léto ustupuje podzimu -
dítě je oba uzavírá ve svém srdci.
To mu vydrží
a běží podzimu vstříc.

D.K. v Unitářských listech Německých unitářů.



B l a h o p ř e j e m e

všem členům a přátelům Obce unitářů v B r n ě,
kteří se narodili v měsíci z á ř í:

- 8.9. Slížek Jaroslav
- 10.9. Holík Josef
- 14.9. Matalová Věra
Štefflová Ludmila
- 16.9. Pokorná Milada
- 17.9. Novotný Jiří
- 21.9. Oplatek Stanislav



Připomeňme si i ty, kteří v září odešli z tohoto života a my bychom na ně neměli zapomenout:

- 1.9.1978 + Emil Voňka, unitář, zakladatel vegetářských jídeln v ČR., (stár 76 let)
- 4.9.1993 + Ulenfeld Václav, obětavý funkcionář (83)
- 7.9.1961 + Doležal Hubert, člen l.představenstva v Brně
- 9.9.1974 + Tereza Vojkůvková, kazatelka 1966-74 (67)
- 14.9.1937 + l.přezident ČSR T.G.Masaryk (87)
- 14.9.1981 + PhMr.Jan Már, lékárník-bylinář, kazatel (87)
- 14.9.1982 + Ing.Jiří Elger, myslitel, kazatel (81)
- 23.9.1957 + Rev.Drahoň Špale, duchovní v Brně 1955-1957
- 23.9.1989 + Irma Špiříková, členka brněnské obce (81)
- 26.9.1988 + Zdeněk Chlup, filosof, 13 let vězněný (63)
- 29.9.1986 + prof.ing.Zdeněk Martinčík, navržen do MSS, zemřel před valnou hromadou stár jen 59 let.



Tomáš Garrigue Masaryk (7. 3. 1850 Hodonín - 14. 9. 1937 Láiny) Foto Karel Čapek

BYL T. G. MASARYK UNITÁŘ?

Ano či ne? - Někdo si totiž kdysi přečetl v Náboženské revui (IX/261) větu: „Byltě on unitářem, jako jeho paní byla unitářkou“.

Zmínil se o tom již bratr Jaroslav Stahl, jeden z členů redakční rady unitářského časopisu CESTY SVĚTLA, pokud ještě v padesátých letech vycházely. Bratr Stahl se hodně zabýval náboženským smýšlením našeho prvního prezidenta. O paní Charlottě Garriguové Masarykové jsme to věděli, ano, paní Charlotta byla unitářkou z Brooklynu. Psal o tom i Karel Čapek ve svých „Hovorech“. O Masarykovi bylo známo, že nechtěl být členem žádné církve či náboženské společnosti. Tudíž T.G.M.nebyl členem ani náboženské společnosti čs. unitářů.

Přesto bratr Stahl na mnoha dokladech dokázal, že jeho názory byly unitářským velmi blízké. Napsal o tom: „Stačilo by konfrontovat téměř celou knížku „V BOJI O NÁBOŽENSTVÍ“ s unitářským učením, aby vynikala naprostá shoda většiny pokrokových myšlenek tam uvedených

s učením unitářským. V roce 1878 se Masaryk oženil s unitářkou Charlottou Garriguovou. V roce 1927 věnoval bratru Dr. Karlu Hašplovi americký unitář a funkcionář UUA prof. Charles Wendte knihu nazvanou **THE WIDER FELLOWSHIP**. Z ní citoval br. Stahl následující:

„Profesor Masaryk získal si v Americe mnoho přátel, jako jeho paní, rozená Američanka. Jeho přednášky na unitářských shromážděních svědčily o neobyčejné inteligenci a schopnosti... Za naší (unitářské) pomoci uvolnil se zkoumat možnosti a podmínky náboženské práce mezi svými krajany v Chicagu a v severozápadních Spojených státech, aby bylo ustaveno pokrokové náboženské hnutí, které by mohlo nahradit orthodoxní náboženství, které tito lidé většinou opouštěli.“ Mnoho o tom není známo. Jen to, že se Masaryk zúčastňoval kongresů IARF (1902 v Leydenu v Holandsku, 1905 v Bostonu, 1910 v Berlíně). Na posledně jmenovaný kongres manželé Masarykovi pozvali i bratra Dr. Norberta F. Čapka, aby jej seznámili s předními funkcionáři amerických unitářů. Ti pak před vypuknutím první světové války pozvali br. Čapka do Ameriky, kde se s celou rodinou zapojil do místního sboru unitářského v Newarku.

Dál už historii českého unitářství známe. *

T G M
Josef Hora

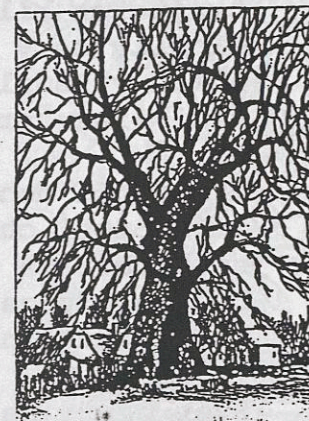
Na lánském hřbitově s dělníky, s chalupníky
spí věčný sen.
Poutníci ze všech stran mu nesou svoje díky,
a nový den
bez něho, s ním jde přec nad naší domovinou
v budoucí čas.
Učitel odešel, dál slova jeho plynou,
čin jeho kótví v nás.

(Verše z básnickovy pozůstalosti,
uveřejněné ve Svobodném slově 14. září 1947)

Bohumil Houser:

Sto řádků pro starou hrušku

V staromódní zahradě
před domem z roku 1902
stojí stará hruška
s mohutnými rameny,
rozkročena jako gladiátor,
řadu let zkoušená
ročními dobami
rozkvétá každý rok
v slunečních paprscích.



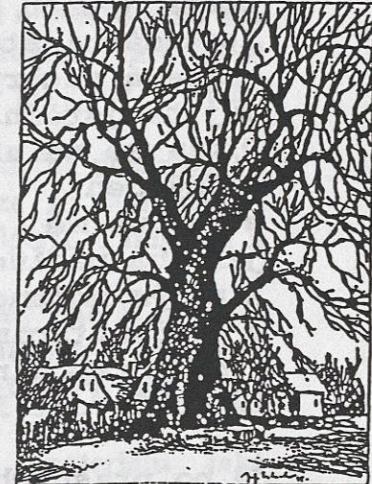
Přišel jsem do domu
přivítán úsměvem
přihrblého domovníka
hruška byla stará
téměř čtyři dekády,
proto si ráda povídala
se stejně starou klepnou
pumpou bez pitné vody
v Brně na Zahradnické.
Chýlilo se k bouři
vždyť bylo předjaří
nové kamenné doby,
kdy jeskyně jsou znovu v kursu.
Krátce na to, když rozkvetla
začaly miliony umírat...
Čas posunul se o staletí zpět
Evropu zaplavil jed pangermanismu
na který bylo napsáno dosti aforismů.
Psal se rok 1939.

Převalily se i tyto vlny času,
kdy v stovkách nocí mě burcovaly
šílené sny o katech a guillotínách
hrajících billiard s mojí hlavou.
Uložily se v trezoru
někde v kamrlíku našeho vědomí
mezi jiné haraburdí.

Diktátoři dohráli svou frašku
osvobození chvílečku tancují woogy
na kobercích z růží
bez ohledu na železné trny a sítě
přichystané novými rybáři.

Svět hemží se šklebem
jiných širokohubých šašků,
dirigentů, agentů, konfidentů
a dalších pimpelat
na neviditelných nitkách
za krk přivázaných
zpívajících unisóno s režimy
disharmonickou mírovou symfonií
odrhovačku o děvkách
jako je Cigánkotykrásná
napsanou pro opitci statečných,
živých, mrtvých a nenarozených.

Přišly vánoce 1956
opět se vracím po dlouhé cestě
vzhůru po špinavých schodech
špatně osvětlených žárovkami
blikajícími v pavučinách
mezi oprýskanou omítkou.
Tak nesmírně dlouho kráčím
do třetího poschodí,
kde bydlí odsouzenci,
starší nežli je tento dům...
To není pochod smrti,
ani horečnatý sen,
ani cenzurovaná pravda,
jenom vzpomínka
na obraz Kalvarie
dosud neznámé tulákovi.



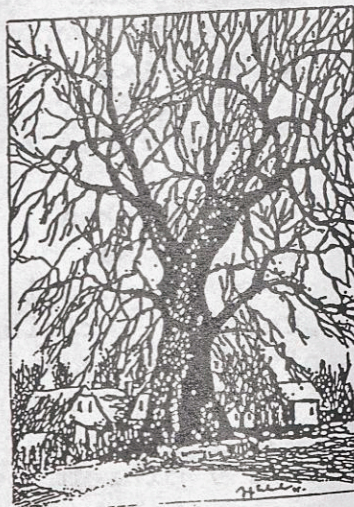
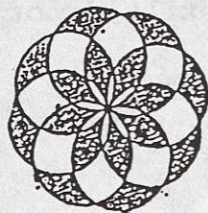
vírafika Josefa Sziacha

Stojím u okna
na jehož sazích slzy deště
píší, smazávají a opět píší:
„Gestapo, kriminál, exil, deportace,
návrat, shledání,
plánovaná diskriminace“
Kdo by se nebouřil,
když v plnicím peru
vře zbytek krve
a blesky se křižují
mezi kříži Petrova
na štíhlých věžích chrámu,
nořících se z osvětlených mraků
hypnotizujících televizních antén!

Stačí kříže obrátit i s věží, -
držíš v každé ruce ostrý meč
a z hořkých pilulek
plameny nově stoupají
za doprovodu hromu...

Ještě jednou rozkvete
legendární stará hruška
zmítaná vichry, -
můj trojstěžník!
Dívám se na ní
každý den
a ona na mě
jak oba pádíme v dočasnosti
k novým metamorfózám
a transmutacím,
zvolna zapomínající
na ošklivost i krásu.

Já po prašných cestách,
ona nehybná v oběti mlčení.



KVĚTINOVÁ SLAVNOST OBCE UNITÁŘŮ V BRNĚ

14. 5. 1999

P o z d r a v bratra Rev. Miloše Mikoty ze sněmovního zasedání
ICUU v Maďarsku ve dnech 4.5. až 10.5.1998.

Vážení přítomní,
milé sestry, bratři a přátelé!

Teprve před několika málo dny
jsem se vrátil z Maďarska, kde se v Balatonfehérváru konal
již třetí sněm ICUU, který měl bohatý program a volbu
nového vedení ICUU.

Je mi velkou ctí, že Vám mohu vyřídít srdečné pozdravy od
40 přítomných delegátů z 20 zemí ze tří kontinentů.
Nedostavili se pouze delegáti z Ghany, Nigerie, Pakistanu a
Sri Lanky, většinou pro vizové potíže.

Tento pozdrav nechce nahrazovat podrobný referát o tomto
důležitém sněmu ICUU, ale chce připomenout a zdůraznit
jeden fakt, který úzce souvisí právě s naší KVĚTINOVOU
SLAVNOSTÍ.

Všichni delegáti dostali ve složce materiálů také
17tistránkový popis květinové slavnosti v anglickém jazyce
včetně meditací a písní a také s krátkým výtahem z knihy
Dr. Richarda Henryho o zakladateli Českého unitářství.
(Dr. Norberta F. Čapka.) Tím se konání Květinové rozšíří i do
dalších zemí a dalších kontinentů. Poselství br. Dr. Čapka,
jehož násilná smrt v koncentračním táboře Dachau jej
zařadila mezi řadu unitářských mučedníků, jako byli na př.
Michael Servet, Jakub Palaeolog, Faustus Socinus, Francis
David, Jan Kalenec a další, se takto rozšíří do celého světa.
Anglický text Květinové obsahuje řadu námětů, také čtení z
evangelia Matoušova 6, 24-34, ve kterém jsou nám dávány za

příklad květiny, lilie, o kterých se praví: „Ani Šalamoun v celé své nádheře nebyl oděn jako jedna z nich. - Jak málo víry máte! Nestarejte se tedy a neříkejte: Co budeme jísti, co budeme pít, čím se budeme odívati... Usilujte především o království boží a jeho spravedlnost, a vše ostatní vám bude přidáno!...“

Jinými slovy: usilujte o to, co je v životě nejdůležitější. Reverend A.Powel Davies ve své litanii, která je uvedena v brožůře o Květinové slavnosti, praví:

„Vzdejme díky za vše, co nás spojuje mezi sebou a s Věčným Řádem Všemíra...Buďme vděční za lásku a podporu těch, kteří jsou nám nejbližší a nejdražší...Naplníme svá srdce vděčností a děkujeme za to Bohu“ - a končí:

„Necht' tyto květiny jsou nám symbolem všeho, co nás spojuje v našem duchovním společenství, co nás spojuje mezi sebou a s Věčným řádem Všemíra.“

Jacob Trapp napsal tuto benedikci, která je pro nás modlitbou:

Necht' Lásky, která činí život krásným,
necht' úcta, která činí život svatým
a pravda, která nás osvobozuje,
vedou nás společně k prohloubení
a upevnění svazků našich životů.
Amen.

Toto je jen malá ukázka z brožurky o Květinové slavnosti českých unitářů, která je návodem pro všechny členské skupiny organizované v rámci ICUU. A my bychom si jistě přáli, aby byla nápomocná tomu, aby se naše jednota - která je jednotou v rozmanitosti - ještě dále a více upevňovala, a to nejen u nás doma, ale i v celém světě.

Kéž i tato naše Květinová slavnost v Brně toto naše přání a předsevzetí posílí.

Jarmila Plotěná:

KACÍŘI A BOUŘLIVÁCI V NAŠEM STŘEDOVĚKU

Heretická hnutí mají u nás dávné kořeny(12). V zemích uprostřed Evropy se vždy našlo hodně svobodně smýšlejících lidí, kteří dokázali otevřeně vyjádřit své názory, veřejně je hlásat a říci tak „ne“ mocným tohoto světa, vládcům své doby, jímž se v obavě před nepohodlím nebo pronásledováním poddávali mnozí. Stateční jednotlivci, kteří se pro své přesvědčení vybočovali z davu, představili okolnímu světu Čechy a Moravu jako domov kacířů a bouřliváků již dávno před reformací.

Ve stoletích všeovládajícího panství katolické církve nebyl v našich zemích nedostatek radikálních a racionálně zaměřených heretiků.(13) Jejich myšlenky neměly zdánlivě mnoho společného. Na první pohled se všichni kacíři podobali pouze tím, že odporovali oficiálnímu učení církve. Ani novější autoři na nich nenacházeli mnoho shodných znaků, vyjma českých spisovatelů unitářských(14), kteří sledovali stopy a cesty antitrinitářství u heretiků od nejstarších dob. K antitrinitářství pak zahrnovali veškeré tendence panteistické a racionalistické.(14) Přiznávali však unitářství dlouhý vývoj než dospělo k dnešní podobě (15), při čemž stále zřetelněji vyniká prastará idea Jednoty veškerenstva a v tomto smyslu chápaný univerzalismus. Antitrinitářství je tak pouze dobově podmíněným projevem poznání ve všech staletích a kulturách stejného. Jako takové přináší roztěkané lidské myšl. klid a přesvědčení, že jsoucno tvoří Jednotu, ono „JEDINÉ JEST VEŠKERENSTVO“ dávných mudrců a gnostiků.(16) V případech větší míry moudrosti dokonce poznání svrchované totožnosti Zdroje s veškerenstvem.(17)

Vždy se vyskytovaly panteistické názory přibližující Boha k člověku (18), což se neshodovalo s ortodoxní naukou o Trojici (Sancta Trinitas).

Náznamy takových antitrinitářských tendencí v Čechách lze rozeznat již od 13. století. Zprávy o nich nacházíme u katolických

autorů - nejstarší u jezuity Stanislava Dunina-Borkovského, který se zabýval poreformačním antitrinitářstvím, avšak zaznamenal některé jeho starší kořeny. (Potvrdil existenci ranného proudu odpůrců Trojice od 13. století.) (19) Roku 1244 vyšla bulla papeže Innocence IV. namířená proti českým kacířům, právě tak jako bulla Alexandra IV. z roku 1257. Český biskup Jan byl dokonce obžalován, že podporuje sekty pikhartů a bekyní v Čechách a na Moravě značně rozšířených, a byl odsouzen k jedenáctiletému vězení. (20) Roku 1315 bylo na Moravě upáleno již 14 kacířů a kacířek. V roce 1339 tam byla obnovena početná sekta „bratří apoštolských“, v Čechách roku 1390 upáleno opět několik „berkhardů a bekyní“, roku 1392 byl v diecézi olomoucké ustanoven inkvizitor, jehož úkolem bylo, „aby kacířství bylo vykořeněno“. Kacíři byli označováni jako „Valdenští“. Na konci 14. století sekta Valdenských měla na Moravě tolik stoupenců, že roku 1381 arcibiskup pražský v listě biskupovi olomouckému vyjádřil obavu, že tuto sektu nebude ani možno vykořenit. (21)

Největší rozkvět radikálních duchovních nauk přinesly náboženské bouře husitství. Po mučednické smrti Mistra Jana Husa roku 1415 se Čechy staly na sto let před vlastní reformací prvou nekatolickou zemí západní části Evropy. Třebaže svoboda hlásání slova božího, kterou husité požadovali, nebyla jimi samotnými dodržována, pokud šlo o radikální hereze, sama existence revoluční, skutečně lidové církve, kterou husité vytvořili, dala podnět k samostatnému myšlení ve věcech náboženství. Tato tendence, jak tomu s dobrými výsledky demokratických hnutí bývá, navzdory pozdější nepřizní, zůstala. V době, kdy teologie byla považována za nejdůležitější vědu, pokračovali mnozí v myšlenkách Husových a dospěli až k antitrinitářství, panteismu či dokonce více než panteismu, k jakémusi druhu univerzalizmu, který se jejich současníkům jevil jako ateismus. (22)

Již Jeroným Pražský starší, jehož skvělý intelekt nepopírali ani nejhrořivější tehdejší katolíci, hlásal, že Trojice vlastně není žádným svatým tajemstvím, ale že Otec, Syn a Duch svatý jsou jen tři stavy

jedině substance - Boha, odvozující se od sebe přirozeně, podobně jako led, sníh a voda.

Do let 1420-1421 spadá rozvoj nejracionálnějšího hnutí části husitských táboritů nepřesně nazývaných „pikardi“. Jde zřejmě o více duchovních společností nebo skupin, u nichž nejdiskutovanější byli t.zv. „adamité“. Tito považovali svátost přijímání pouze za symbol a byli především panteisty a spiritualisty. Jejich názor na učení o Trojici byl zamítavý, neboť neuznávali transcendentálního Boha. Božství bylo podle nich přítomno v přírodě a v dobrých lidech, nikoli v nebi. Uctívali Ducha svatého, věřili v jeho nesmrtelnost a zároveň ho ztotožňovali se životní silou. (23) Krista si vážili jako vyvoleného syna božího, odvozujícího své schopnosti od Ducha svatého. Nebyl tedy pro ně Kristus druhou osobou ve smyslu doslovně chápané Trojice, ale více člověkem. Prý ho nazývali svým bratrem. Roku 1421, kdy Jan Žižka vyhladil mečem „pikardy“, zůstali jednak jejich zbylí nepočetní přívrženci, jednak se antitrinitáři objevovali v různých jiných větvích husitství. Podle konzervativního husity Jakuba ze Stříbra mnoho jim podobných nevěřilo v Trojici a zamítalo „Credo“. Odpůrci oficiálního učení, pokud neskrývali svoje názory z obavy před pronásledováním a veřejně vystoupili, byli vězněni jako na př. Mikuláš Křížovský, který s blíže neznámým Strakou nosil roku 1450 po Čechách traktát obsahující myšlenky antitrinitářství. Zbytek života strávil ve vězení. (24)

S velkými či menšími oběťmi se tak po celý středověk formovala „třetí strana v národě“, jak sebe nazývali svobodomyšlní, kteří se nehlásili k římskokatolické církvi ani k utrakvistu. Přiveženci tohoto třetího směru byli jednak heretikové z doby před vznikem husitství a jednak nejradikálnější myslitelé z řad táboritů. Je možné předpokládat, že posílení této „třetí strany“ zapříčinilo i jisté zklamání v průběhu husitských válek. Jsou známy velké náboženské spory z tohoto období. Svobodomyšlní tehdy bývali označováni jmény jako bekyně, bratří a sestry svobodného ducha, donaiští, beghardi, pithardi, adamité a valdenští.

I když určité teologické formulace svého učení tyto myslitelé převzali z cizích proudů, vlastní příčina vzniku tak početných herezí vždy tkvěla v české povaze, v jejím sklonu ke svobodě, přemýšlivosti a kontemplaci. Jsou to právě ty vlastnosti, které činí lidského ducha přes všechno pozemské trápení nezávislým a světskou mocí neovlivnitelným.

Tyto středověké směry nejsou sice ještě zdaleka unitářské v dnešní jeho podobě, ale při veškeré jednoduchosti předběhly dobu svého vzniku. Jejich společným znakem je užívání zdravého rozumu i v náboženství, nevíra v to, o čem se sám člověk nepřesvědčí a tedy důraz na vlastní prožitek, nezištnost jednání a všech činů.

MODLITBA

V klidu časných ranních hodin
přišel jsem k Tobě pro mír, pro moudrost a pro sílu,
abych viděl svět a dnešní den očima naplněnými láskou,
abych byl pokorným, znajícím a moudrým,
a znal Tvé děti tak jak je znáš Ty...

Učiň mé uši hluchými k vyřknutým urážkám,
utiš mé rty k tomu co není laskavé,
nechť pouze blažené myšlenky prodlévají v mé mysli.
Učiň mě laskavým, radostí naplněným,
aby každý, kdo jde Tvou cestou, pocíťoval Tvou blízkost,
uzavři mě do své nádhery myšlenek a slov,
pocitu a formy,
o to Tě žádám pro tento den, Bože.

Zaslal anonymní autor.

MEDITACE

(Úvaha skoro biblická)

K poznání sebe sama napomáhá meditace. Ale i zde je třeba být velmi opatrný, aby si člověk neuškodil, jak se to stávalo v počátcích, kdy mnozí cvičili podle návodu Kerningova.

Tak se může stát člověku cvičícímu určitá duchovní cvičení, že se mu náhle uvolní zábrany v jeho nitru a spatří něco, čeho se může i zděsit. Ale to rozhodně není cílem duchovní meditace. Cílem pravé meditace je právě opak bázně a neklidu, tedy uklidnění, myšlenková a citová rovnováha.

Poukážuji na moravského rodáka Zikmunda Freuda, v jehož době se lidé podrobovali jeho psychoanalýze, aby se něco dověděli o svém nitru. V dnešní době se lidé, zejména mladí lidé, vrhají na omamné jedy a drogy. Jak je to krajně nebezpečné ukázal ve své knize „Vstupenka do pekla“ rumunský novinář Dic. Baboian.

Neměl snad Bůh zakázat lidem požívání narkotik? To by snad bylo žádoucí, ale Bůh nic nezakazuje, ale dal světu určitý řád a zákon karmy a je na člověku, aby jej ctil a dodržoval.

„Za všechno musíš zaplatit“, praví básník Thoreau a Dr. Ctibor Bezděk ve své Etikoterapii dokazuje, že mravní vady člověka zhoršují, ba i způsobují choroby a to nejen duševní, ale i tělesné. Kdo se neumí ovládat, kdo neumí krotit svůj hněv, zlost, závistivost, nepřejícnost a další nešvary, ten musí počítat s následky.

Mohli bychom uvažovat o vlastnostech mužů a vlastnostech žen, které jsou ženské a které mužské, a že to někdy bývá i obráceně, to už dneska věda vysvětlila a my se tomu nedivíme a nikoho neodsuzujeme. Ale pokud se týče náboženství neexistuje nějaká duše ženská nebo duše mužská, je jenom jedna duše, a to duše božská. A proto žena i muž mají hledat království boží a usilovat o jeho uskutečnění (čili, jak často říkáme „o jeho realizaci“). Činí-li tak společně, mohou dosáhnout výtečných výsledků.

Ukončím tuto téměř biblickou úvahu poukazem na citáty z Nového zákona. Kdo touží po duchovním světle, po duchovním růstu, ten se musí - jak praví evangelista Jan - **znovuzrodit z ducha.**

Apoštol Pavel to vyjádřil tak, že v sobě musíme nechat zemřít „starého Adama“ a oživit Adama nového. Starý Adam byl zemsky hmotný a jeho duše tíhla ke hmotě a ke sklonům živočišným. Nový Adam bude oživen Duchem, jak to řekl apoštol Pavel - a proto usilujme o dary stále vyšší, abychom nebyli již dítětem a nemluvili a nejednali jako dítě, abychom překonali dětský stupeň. Dosud totiž vidíme jen v záhadách, potom (až se zrodíme v Duchu a v Pravdě) uvidíme tváří v tvář skutečnost. Dosud poznáváme jen částečně, potom však poznáme zcela. Až přijde dokonalost, pomine vše, co bylo částečné. Abyste byli dokonalí, **usilujete o l á s k u z duchovních darů,** říká nám apoštol Pavel. Neboť

Bůh je Láska a kdo v Lásce přebývá, v Bohu přebývá a Bůh v něm!

Tato Láska Boží probouzí v nás nového Adama a novou Evu, tedy nového člověka, člověka probuzeného, vpravdě božího.

Tě mějme na paměti i při své **m e d i t a c i**, která nás má povznést nejen k vyššímu duchovnímu poznání, ale i k hodnotnějšímu a kvalitnějšímu životu bez bolestných negací, stressů a strachů.

Kéž Láska Boží pomáhá nám i vám v tom ušlechtilém úsilí, aby zde bylo více **s v ě t l a, p r a v d y a l á s k y n a c e s t ě** duchovního **s v í t á n í!**

To přeji všem, **v š e m v N.S.Č.U.,** kteří to myslí s českým unitářstvím **opravdu d o b ř e.**

Miloš Mikota

Chalíl Džibrán:

P Í S E K A P Ě N A

Český čtenář tak jako celý anglicky mluvící svět si z Džibránova díla nejvíce oblíbil PROROKA (z roku 1923), kterého zná z pěti překladů.

Teprve v posledních letech má příležitost se seznámit s jeho další tvorbou. Roku 1914 arabista S.Pantůček vydal výbor Džibránových prvotin pod názvem „Blázen a jiné paraboly“.

O vznik druhé sbírky „Sand and Foam“ (1926) se nepříčinil autor, nýbrž jeho spolupracovnice a pečovatelka Barbara Youngová. Když uklízela atelier, nacházela na útržcích a kartičkách různé myšlenky a výroky. Navrhla, že z toho uspořádá další sbírku, ale Džibrán se usmál a prohlásil: „Bylo by to jen trochu písku a pěny.“

Barbara Youngová nakupovala, vařila, chystala pohoštění pro kroužek libanonských a syrských literátů a fungovala jako sekretářka. Jen vzácně jí vybyl čas, ale útržky přepsala do kartotéky, kterou pilně doplňovala dalšími myšlenkami, pronášenými během malování či setkání s přáteli.

Za motto sbírky může sloužit: „Stále kráčím po tomto pobřeží mezi pískem a pěnou (Přiliv zahladí mé šlépěje a vítr odvane pěnu.) Ale moře a pobřeží zůstanou navždy.“ (strana 9)

Skutečnost je pravda, zbavená ženskosti.

Nadsázka je pravda, která ztratila rozvahu.

Nemůžete se smát a současně být nelaskavý.

Otec a matka si přáli mít dítě a zplodili mne.

A já jsem chtěl matku a otce, a zplodil jsem noc a oceán.

V soli musí být něco posvátného. Je v našich slzách

i v moři.

Časem se Džibrán s Barbařiným záměrem smířil a sám jí své aforismy a myšlenky na papírcích odevzdával s láskyplnými slovy: „Tu máš, ty bloužnivá sběračko písku a pěny!“

Písek v pouštních krajích Předního východu je nejen jako pro křesťany symbolem míry času, ale i biblického „prach jsi a v prach se obrátíš!“ Pěna pak pomíjející ztělesnění oné tak křehké krásy.

Bohužel nakladatelství Vyšehrad se nepodařilo pro překlad sehnat některé ze čtyř vydání s Džibránovými kresbami. Sbírku proto barevnými jemnými kresbami doprovodila Johana Vojnářová (nar.1971), žačka profesora Šalamouna a Zieglera na VŠUP. Jsou zajímavé, ale mne však neoslovily, protože to není Džibrán.

Jednou, jak vzpomíná Barbara v životopisním díle o Džibránovi „Onen muž z Libanonu“, po zvláště vyčerpávajícím pracovním úseku, se jí básník z ničeho nic otázel: „Představ si, že by ses musela vzdát všech slov kromě sedmi. Která by sis ponechala?“

Barbara bez dlouhého otálení volila: ZEMĚ, ŽIVOT, LÁSKA, KRÁSA, BŮH. Poslední dvě ji nenapadala.

Tehdy Džibrán prohlásil: „Zapomněla jsi na ta dvě nejdůležitější, bez nichž by ostatní neměla smysl: TY a JÁ. Musíme být a musíme přijímat.“

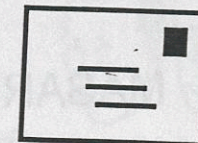
Společně z nich složili kratičkou báseň:

Lásko, přijímej mne,
přijímej mne, Kráso,
přijímej mne, Země.
Přijímám tebe,
Lásko, Kráso, Země.
Přijímám Boha.

Zaslal Dr. Boris Merhaut

Chalíl Džibrán: P í s e k a p ě n a. Z anglického originálu Sand and Foam, 5. vydání, New York 1995. Přeložila a doslov napsala Dr.Eliška Merhautová. Vydalo nakladatelství Vyšehrad, Praha 1998. - Edice Harmonie, svazek 3. - Cena Kč 134,-

ČTENÁŘI nám píší...



Bratr Jaroslav Krpejš z Plzně nám zaslal přepis zajímavého proslovu Erazima Koháka „Co zbývá z Masarykovaa odkazu“ z časopisu ČAS z března t.r. s poznámkou, že je v tomto článku přímá výzva pro unitáře. Z dlouhého článku vyjímám následující:

Jak by vůbec dějiny mohly mít smysl?

Pro mnoho mladých je samo hledání smyslu nesmysl. Jediné, co zbývá, je žít v absurditě a tak, jak radí Richard Rorty, hledat ušlechtilost každodenního života. Potom je význam T.G.Masaryka především v tom, že představuje zářný vzor čistého lidství.

Druhá možná odpověď je, že dějinám dávají smysl velké činy a dějny tvořící osobnosti. Stěžejními body dějin pak jsou lidé, kteří v dobrém či ve zlém vytvořili v dějinách orientační bod, jako Přemysl Otakar II., Karel IV., Napoleon nebo Hitler - a také Masaryk, zakladatel státu.

Masaryk předkládá něco jiného: životu i dějinám dává v jeho pojetí smysl **růst člověka k plnému lidství, k odpovědnosti a ke svobodě.** Tak to chápali američtí unitáři, ke kterým patřila i Charlotta Garriguová, stejně jako filosofové personalismu jako Borden. Jen Masaryk, podobně jako později Edmond Husserl, toto poslání neodvozuje z Božího povolání. Je mu součástí naší humanity. My lidé jsme schopni jednat svobodně, na základě porozumění a úsudku. Odpovědnost za naše činy nepadá na naši přirozenost či na jakési pudy, nýbrž na naše rozhodnutí. Přijmout odpovědnost za naši svobodu, to je naplnění našeho lidství.

Z toho úsilí o růst k plnosti naší humanity odvozuje Masaryk své přesvědčení, že život i dějiny mají smysl.

V životě i v dějinách máme své poslání v přijetí odpovědnosti a svobody. Ve dvacátémprvním století k tomu jako ústřední motiv přistupuje ekologická odpovědnost. Odpovědnost za následky našeho pobývání pro dlouhodobou udržitelnost biosféry.

(Redakčně zkráceno.)

MASARYKOVA SPOLEČNOST

POBOČKA BRNO

Po prázdninách se sejdeme na přednáškách
na Kudelově č. 8, vždy v 17,30 hod.



29.9.1999

- Dr. Ing. Doc. Holeček: Dr. Eduard Beneš do roku 1938

13.10.1999

- prof. PhDr. Jeřábek: T.G.M. a česká literatura

3.11.1999

- PhDr. Michálek: Beneš a Hácha

24.11.1999

- PhDr. Mlynárik: Milan Rastislav Štefánik

15.12.1999

- PhDr. Kučerová: Současné problémy identity národní a evropské

Těšíme se na shledání !!!

Výzva

Československá obec legionářská, založená 15. 1. 1921 legionáři všech bojišť I. světové války, přijala do svých řad i příslušníky čs. zahraniční armády všech front II. světové války, ráda přivítá nové členy a členky. Uvítá potomky čs. legionářů, ale i příznivce sympatizující s našimi národními a humanitními tradicemi. Členské příspěvky se nevybírají, přihlášky přijímá

Bohuslav Páral, předseda ČSOL Brno - 2

Viniční 176, Brno-Židenice, 615 00

tel.: 05/48 53 98 02



50. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI BRATŘÍ ČAPKŮ

Splečnost Bratří Čapků vydala v tomto roce sborník „Padesát let Společnosti Bratří Čapků - ACTA ČAPKIANA II-“

Obsahuje spoustu zajímavých článků, o které by jistě měli naši členové zájem. Proto jsme ji zařadili do naší unitářské knihovny, kterou spravuje bratr Vladimír Ventruha. Na návrh bratra Jindřicha Lorenze stanovil Místní správní sbor nová pravidla pro výpůjčky na základě žadanek. Tyto obdžíte na každém našem shromáždění v Brně. Seznam knih Vám dá k nahlédnutí bratr Ventruha, který Vám vybranou knížku přinese na příštím shromáždění.

OBSAH Sborníku:

Několik slov úvodem (Josef Protiva)	7
Na počátku byli bratři Čapkové (František Langer)	9
O programu Společnosti bratří Čapků (Svobodné noviny 14. 12. 1946)	12
Zpráva přípravného výboru Společnosti bratří Čapků	13
Dopis prezidenta republiky Edvarda Beneše	15
Předsedové Společnosti bratří Čapků	17
Přednášky a literární dramatické pořady Společnosti bratří Čapků (Josef Protiva)	22
Společnost bratří Čapků v letech 1992 - 1998 (František Černý)	50
Vývoj členské základny (Elena Boučková)	52
MUDr. František Krčma (Zdeněk Klein)	53
Malá vzpomínka na Karla Čecháka (Petr Koháček)	54
Vzpomínka na Otomara Zdeňka (Jiří Z. Novák)	55
Vlastimil Fišar (František Černý)	56
Vzpomienka na Jaroslava Rozsívála (Ivo Veliký)	58
Čapkológ z Karlových Varů (Václav Kapoun)	60
Úpice bratří Čapků (Aleš Řezníček)	61
Činnost Klubu bratří Čapků v Trutnově (Eva Šidláková)	67
Z histórie slovenskej Ceny Karla Čapka (Ivo Veliký)	70
Společnost bratří Čapků v Moskvě (Sergej Vasiljevič Nikoljskij)	72
Rozhovor s Olegem Michailovičem Malevičem (Jiří Pešička)	77
Udělené medaile Karla Čapka	81
Památník Karla Čapka a Nadace Čapkova Strž (Kristina Váňová)	88
Praha má pomník bratří Čapků (Milan Senkevič)	95
Evropský úspěch (Josef Velda)	98
Výběrová bibliografie o životě a díle Karla a Josefa Čapka (Kateřina Dostálová, Květa Hartmanová)	101
Publikační činnost Společnosti bratří Čapků	109



OBEC UNITÁŘŮ V BRNĚ
Kinosál, Radnická 4 17,00h.



10.9. Rev.M.Mikota: **NOVÝ VĚK A NAŠE
BUDOUCNOST**

17.9.Dr.B. Houser: **DOPISY MISTRŮ ZENU**

24.9.Rev.J.Plotěná-Dipl.tech.M.Kopřiva:
KARMA A REINKARNACE
(s diskusí)

Seminář v přírodě Rev.J.Plotěné koná se ve středu 15.9.
a 6.10., 20.10, Sraz v 16,00 na konečné č.4 v Obřanech.

1.10. Dr.M.Škárová: **VĚDOMÉ PROŽÍVÁNÍ
PODZIMNÍ PŘÍRODY A LIDSKÉHO ŽIVOTA**

8.10. Dr.B.Houser: **V Ě D A O D E C H U**

15.10. Rev.M.Mikota: **CESTY A CÍLE DUCHOVNÍ
OBRODY**

22.10. Dr.B.Houser: **JOGA BHABAVADGITY**

29.10. Rev.J.Plotěná: **NÁVRAT MYSLI DOMŮ**